

Besluit mandaat- en volmachtverlening eenmalige PGB's SVB 2016

De Raad van bestuur van de Sociale verzekeringsbank, publiekrechtelijke rechtspersoon, krachtens artikel 3, lid 2 van de Wet structuur uitvoeringsorganisatie werk en inkomen;

Overwegende dat de Sociale verzekeringsbank in artikel 2.6.2 van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 en artikel 8.1.8 van de Jeugdwet ingaande 1 januari 2015 is aangewezen voor onder meer betalingen ten laste van persoonsgebonden budgetten in de zin van deze wetten;

Overwegende, dat er gemeenten zijn die een uit een (vervoers)hulpmiddel of een woningaanpassing bestaande maatwerkvoorziening zoals bedoeld in de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 en de Jeugdwet ook anders dan in natura toekennen in de vorm van een eenmalig persoonsgebonden budget;

Overwegende dat daardoor een beperkt aantal eenmalige persoonsgebonden budgetten worden toegekend die voorsnog in 2015 tijdelijk zijn uitgezonderd van het systeem van trekkingsrechten;

Overwegende, dat de Sociale verzekeringsbank ten aanzien van bedoelde beperkte groep eenmalige persoonsgebonden budgetten de colleges van burgemeester en wethouders van de desbetreffende Nederlandse gemeenten in de gelegenheid heeft gesteld om desgewenst aan de SVB geattribueerde bevoegdheden op grond van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 en de Jeugdwet zelf te blijven uitoefenen door aanvaarding van en instemming het *Besluit mandaat- en volmachtverlening eenmalige PGB's SVB 2015*;

Overwegende dat de staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport zich beraadt over een dienovereenkomstige definitieve afwijkende positionering van bedoelde eenmalige persoonsgebonden budgetten door middel van een wijziging van genoemde wetten en de wens heeft geuit om de met voornoemd Besluit in 2015 getroffen voorziening te handhaven tot dat moment;

Overwegende dat de Sociale verzekeringsbank daaraan haar medewerking wenst te verlenen;

Gelet op titel 10.1.1. van de Algemene wet bestuursrecht,

Besluit:

Artikel 1 Definities

In dit besluit wordt verstaan onder:

- a) AWB *Algemene wet bestuursrecht (Stb. 1992, 315), zoals laatstelijk gewijzigd;*
- b) SVB: *de Raad van bestuur genoemd in het eerste lid van artikel 3, van de*

Wet structuur uitvoeringsorganisatie werk en inkomen (Stb. 2001, 624) van de in hoofdstuk 6 van die wet bedoelde Sociale verzekeringsbank;

- c) *de wet:* *de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (WMO 2015) van 9 juli 2014, dan wel de Jeugdwet van 1 maart 2014;*
- d) *voorziening* een maatwerkvoorziening zoals bedoeld in artikel 1.1.1. van de van de WMO 2015 dan wel een individuele voorziening op het gebied van jeugdhulp zoals bedoeld in artikel 8.1.1. van de Jeugdwet;
- e) *PGB* een persoonsgebonden budget zoals bedoeld in artikel 1.1.1. van de WMO 2015 of artikel 8.1.1. van de Jeugdwet;
- f) *budgethouder:* de persoon aan wie een PGB is toegekend;
- g) *het college:* het college van burgemeesters en wethouders zoals bedoeld in artikel 1 van de wet, dat verantwoordelijk is voor de toewijzing van een voorziening in de vorm van een eenmalige PGB;
- h) *eenmalig PGB* een PGB, incidenteel of eenmalig toegekend voor de besteding aan een woningaanpassing of een (vervoers)hulpmiddel.

Artikel 2 Omvang mandaat

1. De SVB verleent het college mandaat tot het in haar naam en onder haar verantwoordelijkheid:
 - a. op verzoek van de budgethouder verrichten van een of meer betalingen ten laste van een door het college toegekend eenmalig PGB aan de derde die op die betaling aanspraak heeft wegens levering aan de budgethouder van zaken of diensten waarvoor dat eenmalig PGB is toegekend en bestemd;
 - b. nemen van het bij deze betalingen of de weigering ervan behorende primaire besluit in de zin van de AWB over het desbetreffende betaalverzoek van de budgethouder met inachtneming van artikel 5 en voor zo ver een dergelijk besluit niet op grond van artikel 4:88 van de AWB achterwege kan blijven;
 - c. organiseren en voeren van bezwaarprocedures alsmede het beschikken over de daartoe aanleiding gevende bezwaarschriften, gericht tegen de in onderdeel b) bedoelde primaire besluiten.
2. De SVB verleent het college de bevoegdheid tot het beheer van eenmalige PGB's voor zo ver dat beheer door de wet aan de SVB is opgedragen.
3. De SVB verleent het college:
 - a. machtiging tot het verrichten van feitelijke handelingen die verband houden met de in de vorige leden bedoelde taken; en
 - b. volmacht met het recht van substitutie tot het verrichten van privaatrechtelijke

handelingen voor zo ver die noodzakelijk zijn voor de goede uitoefening van de in het eerste en tweede lid bedoelde bevoegdheden.

Artikel 3 Vermelding in mandaat genomen besluiten

Het krachtens mandaat ondertekenen van de in artikel 2, lid 1 bedoelde primaire besluiten en beschikkingen op bezwaar geschiedt als volgt:

Sociale verzekeringsbank

namens deze

[handtekening]

[functie] [naam gemeente]

Het college draagt daarnaast zorg voor een deugdelijke administratiefrechtelijke rechtsmiddelenvermelding in deze besluiten en beschikkingen.

Artikel 4 Doorverlening en uitgesloten bevoegdheden

1. De SVB verleent het college toestemming zoals bedoeld in artikel 10:9 van de AWB om van de aan de SVB verleende bevoegdheden, bedoeld in de artikelen 2 en 3, schriftelijk ondermandaat te verlenen aan de daartoe aangewezen ambtenaren van de gemeente. Niettemin blijft van het ondermandaat tot het nemen van de in onderdeel c van artikel 2, lid 1 bedoelde beschikking op een bezwaarschrift uitgesloten de persoon of diens ondergeschikte die in ondermandaat reeds het uit onderdeel a of b van artikel 2, lid 1 voortvloeiende primaire besluit nam waartegen dat bezwaarschrift zich richt.
2. De SVB verleent het college toestemming tot het door verlenen van de in artikel 2, lid 3 bedoelde volmacht en machtiging aan ondergeschikten.
3. Tot de in artikel 2, lid 3 bedoelde bevoegdheden behoort niet het zelfstandig afdoen van verzoeken in het kader van de Wet openbaarheid van bestuur, de Wet Nationale ombudsman en verzoeken met een gelijksoortig karakter met betrekking tot de in artikel 2 bedoelde taken in het geval dat verzoek zich niet beperkt tot een individueel geval of het beleid van het college alleen. In dat geval overlegt het college vooraf met de SVB over de wijze van afdoening van het verzoek.
4. Dit besluit voorziet niet:
 - a. in delegatie en verleent daartoe ook niet de bevoegdheid;
 - b. in het door verlenen van de bevoegdheid tot het voeren van verweer in een bestuursrechtelijke procedure die bestaat uit of is ingeleid met een beroep tegen de in onderdeel c. van artikel 2, lid 1 bedoelde beschikkingen op bezwaar op of een verzoek aan de rechter om een voorlopige voorziening te treffen.

Artikel 5 Instemming college

1. Het college verleent door mede-ondertekening van dit besluit de in artikel 10:4 van de AWB bedoelde instemming met het mandaat bedoeld in artikel 2 en met inachtneming van de volgende leden van dit artikel alsmede met de overige bepalingen in dit besluit.
2. Voor zo ver op de SVB fiscale of andere wettelijke verplichtingen rusten die gepaard gaan met de bevoegdheden die in artikel 2 aan het college worden overgedragen, aanvaardt het college met de in het eerste lid bedoelde instemming ook de volledige verantwoordelijkheid en aansprakelijkheid voor het nakomen van die verplichtingen tenzij het college met de SVB schriftelijk een andere verdeling van die verantwoordelijkheid en aansprakelijkheid is overeengekomen.
3. Voor zo ver een in onderdeel a van artikel 2, lid 1 bedoelde betaling leidt tot fiscale of andere wettelijke (werkgevers)verplichtingen voor de houder van het eenmalige PGB, draagt het college zorg en verantwoordelijkheid voor een adequate voorlichting, begeleiding en ondersteuning daarbij. Op verzoek van de gemeente spant de SVB zich in om bij te dragen aan bedoelde adequate voorlichting.
4. In het belang van een juiste en tijdige voortgang van de procedures bedoeld in artikel 4, lid 4 onder b, draagt het college zorg voor:
 - a. een adequate rechtsmiddelenclausule onder de in onderdeel c van artikel 2, lid 1 bedoelde beschikkingen op bezwaar overeenkomstig artikel 6:23 AWB;
 - b. het binnen een week na ontvangst doorsturen aan de SVB (Directie Juridische Zaken, secretariaat Beroep & Ondersteuning, Postbus 1100, te 1180 BH Amstelveen) van de in artikel 6:14, lid 2 AWB bedoelde kennisgeving en daarop eventueel volgende stukken van een rechterlijk college;
 - c. het gelijktijdig informeren van het rechterlijk college over de bij onderdeel b bedoelde doorzending waarbij zo nodig alsnog wordt aangegeven dat de bestreden beslissing in mandaat is genomen en waarbij het rechterlijke college wordt verzocht de toekomstige voor verweerder in beroep bedoelde stukken rechtstreeks aan het bij dat onderdeel genoemde adres te richten;
 - d. het gelijktijdig aan de SVB meesturen van een afschrift van de bij onderdeel c. bedoelde brief, met vermelding van de naam en contactgegevens van een deskundige die namens het college de bestreden in mandaat genomen primaire of op het bezwaar genomen beslissing of het gemeentelijke beleid ten behoeve van het voeren van verweer kan toelichten indien de SVB daarom verzoekt.

Artikel 6 Inwerkingtreding

1. Dit besluit treedt voor het college in werking vanaf het moment waarop de SVB een rechtsgeldig door of namens het college getekend exemplaar van dit besluit heeft

terugontvangen doch niet eerder dan met ingang van 1 januari 2016.

2. Behoudens ten aanzien van de op dat moment reeds toegekende eenmalige budgetten vervalt dit besluit vanaf de dag met ingang waarvan een al dan niet in verband met (vervoers)hulpmiddel of een woningaanpassing staand eenmalig PGB:

- a. niet langer tot de mogelijke maatwerkvoorzieningen behoort; of
- b. niet langer wordt uitgezonderd van het trekkingsrechtensysteem; of

als gevolg van de inwerkingtreding van een wijziging in wet- of regelgeving zodanig anders is gepositioneerd dat de wettelijke taken en bevoegdheden met betrekking tot de eenmalige PGB niet langer aan de SVB geattribueerd zijn.

Artikel 7 Citeertitel

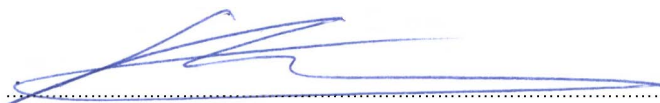
Dit besluit wordt aangehaald als *Besluit mandaat- en volmachtverlening eenmalige PGB's SVB 2016*.

De Raad van bestuur van de SVB,

Amstelveen,

4-1-2016

.....(datum)

.....(handtekening)

Mw. drs. N.A. Vermeulen MBA, Voorzitter Raad van bestuur SVB

Het college van de gemeente,

.....(naam gemeente)

.....(plaats),(datum)

.....,
(naam secretaris)

.....
(handtekening secretaris)

.....,
(naam burgemeester)

.....
(handtekening burgemeester)

Toelichting op *Besluit mandaat- en volmachtverlening eenmalige PGB's SVB 2016*

Inleiding

Op grond van de vervanging ingaande 1 januari 2015 van de Wet Maatschappelijke ondersteuning (WMO) door de WMO 2015 en de nieuwe Jeugdwet worden (maatwerk)voorzieningen op grond van deze wetten door de gemeenten toegekend. Deze (maatwerk)voorzieningen worden in beginsel in natura verstrekt. Onder voorwaarden kan de gemeente de (maatwerk)voorziening ook (deels) verstrekken in de vorm van een persoonsgebonden budget (PGB). Dit alternatief biedt aan de hulp- of zorgbehoevende die daarvoor welbewust kiest de mogelijkheid om zelf te bepalen van wie de tot de (maatwerk)voorziening te rekenen diensten, activiteiten, roerende zaken zoals hulpmiddelen, woningaanpassingen en andere maatregelen worden betrokken. De middelen blijven bij de gemeente in beheer¹.

Ook de betalingen ten laste van in beginsel alle niet op de Wet Langdurige Zorg (WLZ) gebaseerde PGB's vinden sinds 1 januari 2015 uitsluitend nog via het zogenaamde trekkingsrechtensysteem plaats door de Sociale verzekeringsbank (SVB)². Dat geldt ook voor een vrij te besteden, althans een verantwoordingsvrij, bedrag dat onder andere is bedoeld voor het vergoeden van de eigen kosten van het PGB-beheer en van het opdracht- of werkgeverschap. De gemeente kan een dergelijk verantwoordingsvrij bedrag uitsluitend toekennen aan zogenaamde overgangsccliënten van wie een WLZ-PGB plaats maakt voor een PGB van de gemeente. Voor een klein aantal WMO-/Jeugdwet PGB's geldt daarop een uitzondering omdat het trekkingsrechtensysteem niet goed geschikt is. Het gaat om een beperkt aantal eenmalige PGB's voor een (maatwerk)voorziening in verband met een (vervoers)hulpmiddel of een woningaanpassing.

Op verzoek van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (WVS) heeft de SVB voor het jaar 2015 haar wettelijke bevoegdheid, tot het beheer (en de betalingen ten laste) van deze afgebakende groep eenmalige PGB's doorverleend aan de gemeenten. Gemeenten die er voor kiezen om de maatwerkvoorziening ook in de vorm van een PGB te verstrekken als het gaat om een (vervoers)hulpmiddel of woningaanpassing, kunnen dat formeel legaliseren door in te stemmen met het mandaat, machtiging en

volmacht dat de SVB hen bood met haar *Besluit mandaat- en volmachtverlening eenmalige PGB's SVB 2015* van 19 november 2014.

Bij zijn aan de Tweede Kamer gerichte brief van 28 oktober 2015³ heeft de staatssecretaris van VWS aangekondigd zich in 2016 nader te zullen beraden over een andere positionering van de eenmalige PGB's. Zo lang dat nog niet heeft geleid tot de inwerkingtreding van dienovereenkomstige wetswijzigingen, blijft mandaat van de SVB nodig. Omdat het tot dan wenselijk is om de situatie in 2015 ook daarna te kunnen voortzetten, heeft de SVB zich bereid verklaard haar mandaat te verlengen met het onderhavige besluit. Inhoudelijk wijzigt het besluit niet ten opzichte van de voorafgaande versie voor 2015 zij het dat de gefixeerde einddatum is vervangen door een flexibele einddatum die afhankelijk is van het moment waarop een nadere positionering van de eenmalige PGB's in wet- en regelgeving in werking treedt. Buiten dit laatste aspect is ook deze toelichting niet materieel maar slechts redactioneel gewijzigd ten opzichte van 2015.

Aan betalingen ten laste van een dergelijke eenmalige PGB ligt doorgaans geen zorg- of arbeidsovereenkomst ten grondslag maar bijvoorbeeld een vaak eenmalige factuur van een leverancier of aannemer. Een aan de betaling voorafgaande toetsing daarvan aan de voorwaarden voor de toekenning van het eenmalige PGB is en blijft in deze gevallen eveneens een taak van de gemeente.

Achtergrondkader

De SVB is als onafhankelijk en landelijk opererend orgaan exclusief aangewezen om ten laste van PGB's betalingen aan derden te verrichten wegens aan de budgethouder verstrekte zaken waarvoor het PGB is toegekend. Niet alleen wordt daarmee een uniforme systematiek beoogd. Ook kan daarmee dankzij het door de SVB gehanteerde zogenaamde trekkingsrechtensysteem de aanpak van PGB-fraude aanzienlijk worden verbeterd. Met dit systeem worden (loon)betalingsoopdrachten van de budgethouder getoetst aan het resterende saldo van het budget en aan de kaders van de zorg- of arbeidsovereenkomst met de instelling of persoon die de zorg heeft verleend en gedeclareerd. Het gaat hier veelal om periodiek terugkerende betalingen

¹ MvT bij art. 2.6.2 WMO 2015

² Art. 2.6.2. van de WMO 2015 en artikel 8.1.8 van de Jeugdwet (Stb. 2014, 105)

³ Nr. 851402-142975-LZ)

ten laste van periodiek (jaarlijks) opnieuw toegekende reguliere PGB's.

Omdat misbruik en oneigenlijk gebruik van het PGB zich ook (kunnen) voordoen bij incidentele betalingen en het tegengaan daarvan grote prioriteit heeft, bepaalt de wet dat de aanwijzing van de SVB geldt voor alle betalingen ten laste van *alle* PGB's, dus zonder uitzonderingen. Uitzonderingen zouden immers de beoogde eenduidigheid van het beleid aantasten en tot verwarring leiden bij budgethouder en gemeente.

Aan de doorgaans incidentele en ten laste van een eenmalig PGB komende betalingen aan een derde ligt geen zorg- of arbeidscontract ten grondslag die de basis vormt voor betalingen via het trekkingsrechtensysteem. Daarom moet er bij gelijkblijvende wetgeving vooralsnog tijdelijk anderszins worden voorzien in een alternatieve wijze waarop ook deze derden op aangeven van de PGB-houder en opdrachtgever door de SVB kunnen worden betaald. Een daarvoor benodigde eenduidige procedure vergt, mede gezien de grote diversiteit aan gemeenten en lokale wensen waarmee mogelijk rekening moet worden gehouden, behalve zorgvuldigheid ook veel tijd.

Daarom stemt de Raad van bestuur van de SVB met dit besluit in met het verzoek van het ministerie van VWS om vooralsnog ook nog na 1 januari 2016 zijn beheer- en bestuursrechtelijke betaalbevoegdheid door te blijven verlenen aan de gemeente als het gaat om de incidentele betalingen ten laste van een door die gemeente toegekend eenmalig PGB.

Zoals aangegeven gaat het daarbij uitsluitend om mandaat voor besluiten tot (weigering van) betaling van een woningaanpassing of (onderhoud van) een (vervoers)hulpmiddel waarvoor een eenmalig PGB is bestemd en kan worden toegekend.

Artikelsgewijs

Artikel 1

Ter wille van de leesbaarheid wordt in dit artikel een begripsbepaling gegeven voor toepassing van dit besluit. Daarbij wordt zo veel mogelijk aangesloten bij het wettelijke begrippenkader in de WMO 2015.

Artikel 2

Onder mandaat wordt normaliter slechts verstaan het (door)verlenen van de bevoegdheid om in naam van

een bestuursorgaan besluiten te nemen (art. 10:1 AWB). In lid 3 van dit artikel is bepaald dat ook volmacht en machtiging wordt verleend voor andere feitelijke of (rechts)handelingen die met de gemandateerde bevoegdheden samenhangen.

De bevoegdheid tot betalen of tot het weigeren van de gevraagde betaling gaat doorgaans altijd gepaard met een geschrift waarin het bestuursorgaan aangeeft dat (en hoeveel) al dan niet wordt betaald. Echter ook als dat niet het geval is en dus niet wordt voldaan aan het schriftelijkheidsvereiste in de AWB gaat de rechtspraak al snel uit van een op een rechtsgevolg gerichte rechtshandeling van het bestuursorgaan dat vanwege het daaraan verbonden rechtsgevolg voor de burger met een besluit ex. art. 1:3 AWB gelijk te stellen, en derhalve voor bezwaar en beroep vatbaar, is. Omdat het daarom gaat om (betaal)besluiten, is mandaat de enige geschikte rechtsfiguur om het met dit besluit beoogde doel te bereiken.

Mandaat beperkt tot betalingen aan derde

Op grond van artikel 2.6.2. van de WMO 2015 vinden de betalingen ten laste van een PGB uitsluitend plaats door de SVB in opdracht van de budgethouder⁴. De zogenaamde trekkingsrechtensystematiek van de SVB moet waarborgen dat het persoonsgebonden budget slechts wordt besteed aan de inkoop van tot de (maatwerk)voorziening(en) behorende diensten, activiteiten, zaken of woningaanpassingen. Er wordt geen bedrag aan de budgethouder uitgekeerd waaruit deze zelf betalingen kan doen maar slechts rechtstreeks aan de leverancier, zorg- of dienstverleners⁵. Dat geldt niet anders voor betalingen aan bijvoorbeeld gezins- of familieleden dan wel andere personen binnen het informele sociale circuit van wie de budgethouder de ondersteuning heeft betrokken binnen de nadere voorwaarden die de gemeente daaraan bij verordening kan verbinden⁶.

Afgezien van een eventueel in de inleiding

⁴ Uit artikel 5.1.4. van de WMO 2015 blijkt dat de SVB niet alleen is belast met het budgetbeheer en de betalingen ten laste van de PGB's maar ook verantwoordelijke is voor de verwerking van persoons- en gezondheidsgegevens waartoe de SVB bevoegd is voor zo ver die gegevens noodzakelijk zijn voor het budgetbeheer en de betalingen.

⁵ MvT bij art. 2.3.6 lid 1 WMO 2015

⁶ Art. 2.3.6 lid 4 WMO 2015.

aangehaald verantwoordingsvrij bedrag in de overgangssituatie vanuit de WLZ, worden betalingen ten laste van een PGB uitsluitend aan de leveranciers (derden) verricht⁷. Het karakter van een PGB ligt tussen een aanspraak op geld en een aanspraak op een (maatwerk)voorziening (in natura). maar betalingen uit het PGB komen niet op de rekening van (of beheerst door of namens) de PGB-houder. Daardoor kan ook op de via een PGB verstrekte (maatwerk)voorziening de subsidietitel (4:2) van de Algemene wet bestuursrecht (AWB) buiten toepassing blijven zoals in het zesde lid van artikel 2.3.6. is bepaald⁸.

Gezien het voorgaande, kan de wettelijke bevoegdheid van de SVB om betalingen te verrichten ten laste van al dan niet eenmalige PGB's geen betrekking hebben op betaling aan anderen dan aan derden die de leverancier, zorg- of dienstverlener zijn van de budgethouder binnen de kaders van een deugdelijk bevonden zorgcontract. In het kader van een eenmalige PGB kunnen daartoe slechts binnen de bij verordening door het college gestelde nadere voorwaarden gezins- of familieleden behoren dan wel andere personen binnen het informele sociale circuit van wie de budgethouder een of meer onderdelen van de (maatwerk)voorziening heeft betrokken.

Nu uit het voorgaande volgt dat de SVB zich niet bevoegd acht om ook bedragen ten laste van een PGB over te maken naar de budgethouder zelf dan wel andere derden dan in de vorige alinea bedoeld, kan zij een dergelijke niet bestaande bevoegdheid ook niet door verlenen.

Mandaat voor het beslissen op een bezwaarschrift.
Voor de burger die zijn aanspraak op (maatwerk)voorzieningen gehonoreerd ziet in de vorm van een PGB staat meerdere malen de mogelijkheid van bestuursrechtelijke bezwaar en beroep open.

Namelijk allereerst bezwaar en beroep tegen de omvang van de van de (maatwerk)voorziening en de vorm - in natura of bij wijze van PGB - waarin deze ter beschikking wordt gesteld. Uiteraard is de gemeente hier belast met de afhandeling van het eventueel ingediende bezwaarschrift of met het verweer in beroep.

In beginsel kan de budgethouder daarnaast bezwaar

instellen bij elke betaling ten laste van zijn PGB omdat die betaling al dan niet gepaard gaat met een al dan niet impliciet schriftelijke (betaal)besluit van de SVB. Op het moment waarop deze toelichting geschreven wordt bestaat het voornemen om deze ongewenste situatie te voorkomen door in een afzonderlijke Ministeriële Regeling artikel 4:88 van de AWB van toepassing te verklaren. Onderdeel c van artikel 2, lid 1 heeft uiteraard uitsluitend betrekking op het beperkt aantal bezwaarprocedures die niettemin kunnen reteren omdat alsnog expliciet om een schriftelijk betaalbesluit is gevraagd waartegen de budgethouder (niet de derde) wenst te ageren.

Het gaat dan derhalve om een bezwaar tegen een - in mandaat door de gemeente genomen - (betaal)besluit dat neerkomt op gehele of gedeeltelijke weigering tot betaling ten laste van een (afzonderlijk) eenmalig PGB wegens een (vervoers)hulpmiddel of woningaanpassing. Bijvoorbeeld omdat de gemeente van oordeel is dat de betalingsopdracht daarop geen betrekking heeft of niet voldaan is aan door de gemeente gestelde andere voorwaarden zoals aan het geleverde gestelde (kwaliteits)eisen.

Ook kan het gaan om een weigering om de gevraagde betaling over te maken naar een bankrekening van een ander dan de derde die de zaak of dienst heeft geleverd. Bijvoorbeeld de weigering om te betalen op een rekening (onder controle dan wel beheer) van de budgethouder zelf, waarvoor ook het SVB-mandaat ontbreekt.

Een dergelijke weigering of daartegen gericht bezwaarschrift zal zich gedurende het jaar 2015 naar verwachting slechts in sporadische gevallen voordoen. Ook al omdat de (maatwerk)voorzieningen waarvoor een eenmalige PGB kan worden verleend doorgaans in natura zullen worden verleend. De gemeente beschikt immers doorgaans over een sterkere onderhandelingspositie en schaalvoordelen die voor de budgethouder niet eenvoudig bereikbaar zijn. Daardoor kan de keuze voor een eenmalig PGB sneller leiden tot een ongewenste (grotere) eigen bijbetaling.

Juridische aspect

Artikel. 10:3, lid 3 AWB verbiedt het verlenen van mandaat tot het beslissen op een bezwaarschrift aan degene die ook krachtens het mandaat het primaire besluit heeft genomen waartegen het bezwaarschrift

⁷ Kamerstukken II 2013-2014, 33 841, nr. 3 (MvT), p 39, zie ook Brief van de Staatssecretaris van VWS aan de Tweede Kamer nr. 646049-124016-DMO van 27 september 2014, p.7.

⁸ MvT bij art. 2.3.6 lid 5 (nu lid 6) WMO 2015

is gericht.

Dit verbod regardeert blijkens rechtspraak niet alleen het mandaat van de persoon van de individuele functionaris van een bestuursorgaan maar ook onder ook het mandaat aan bestuursorganen⁹. Uit de literatuur blijkt dat in een besluit tot ondermandaat geregeld moet worden dat beslissingen op bezwaar ook daadwerkelijk door een ander worden genomen¹⁰. Voorts blijkt uit de jurisprudentie dat degene die op bezwaar beslist niet ondergeschikt mag zijn aan degene die in primo heeft beslist¹¹.

Voor zo ver zij daartoe al in staat is acht de SVB het ongewenst om in bezwaar van in theorie veel gemeenten het individuele lokale beleid te moeten verdedigen op het gebied van (voorwaarden rond en betalingen ten laste van) eenmalige PGB's.

Daarom wenst de SVB in onderdeel c van artikel 2, lid 1 gebruik te maken van de juridische ruimte die zij ziet voor een niet al te restrictieve interpretatie van het derde lid van 10:3 AWB.

Naar het oordeel van de SVB is de ratio van deze bepaling immers dat het karakter van de in de AWB beoogde onafhankelijke heroverweging in bezwaar zich niet verdraagt met de bevoegdheid om te beslissen op een bezwaarschrift dat is gericht tegen het zelf genomen - dat wil naar het oordeel van de SVB zeggen: door de zelfde persoon of diens leidinggevende genomen - primaire besluit.

Het ligt voor de hand dat het de persoon van een aan het college ondergeschikte functionaris is, die op grond van (onder)mandaat het primaire (betalings)besluit neemt, althans niet het college zelf. Daar van uitgaande, staat er niets aan in de weg om aan het college eveneens mandaat te verlenen voor het nemen van beschikkingen op bezwaar.

De SVB wil en kan immers gevoeglijk aannemen dat het college gezien zijn verantwoordelijkheid voor een veelheid van overige bestuursrechtelijke besluiten beschikt over een adequate organisatie waarin maatregelen gelden die strijd met artikel 10:3, lid 3 AWB uitsluiten. Dat wil zeggen waarbij regels op het gebied van (onder)mandaat en functiescheiding gelden die uitsluiten dat een ondergeschikte bevoegd is een

beschikking te nemen op een bezwaarschrift dat is gericht tegen het primaire besluit van deze ondergeschikte (of diens leidinggevende) zelf. Waar dat niet het geval zou zijn, voorziet het eerste lid van artikel 4 alsnog voor de uit artikel 10:3, lid 3 AWB voortvloeiende beperking van het (onder)mandaat.

Artikel 3

Op grond van artikel 10:10 AWB moet blijken namens welk (ander) bestuursorgaan een in mandaat genomen besluit of beschikking op bezwaar is genomen. Met dit artikel wordt daartoe een standaard onderschrift vastgesteld.

Artikel 4

Leden 1 en 2

Omdat het college niet zelf alle (betaal)beslissingen in primo en op bezwaar zal (kunnen en willen) nemen op grond van het in dit besluit geregelde mandaat, voorziet dit artikel in de toestemming van de SVB als oorspronkelijke mandans tot het verlenen van ondermandaat zoals voorgeschreven in artikel 10:9, eerste lid, van de AWB. Voor zo aan de gemandateerde handelingen ook andere, feitelijke en rechtshandelingen verbonden zijn, voorziet dit artikel tevens in de doorverlening aan ondergeschikten van de machtiging dan wel de volmacht.

Lid 3

De bevoegdheid om met betrekking tot de in mandaat uitgevoerde taken informatie te verstrekken in het kader van wetgeving zoals de Wet openbaarheid van bestuur of de Wet Nationale ombudsman is niet uitgesloten van de in artikel 2 overgedragen bevoegdheden als het gaat om het handelen in een individueel dossier van een eenmalig PGB of om de wijze waarop het college invulling geeft aan de in mandaat verrichte bevoegdheden. Dat is anders als de gevraagde informatie of het daaraan ten grondslag liggende verzoekschrift betrekking heeft op dossier-overschrijdende aspecten rond de overgedragen taken die ook van belang kunnen zijn voor andere gemeenten en de SVB. In die gevallen is het gewenst dat de informatieverstrekking geschiedt in overleg.

Lid 4

Waar onderdeel a voor zich spreekt, geldt voor onderdeel b het volgende.

De SVB heeft in haar eigen Organisatie, volmacht- en mandaatbesluit haar vertegenwoordiging in gerechtelijke procedures uitsluitend gemandateerd

⁹ ABRvS 14 mei 1998, AB 1998/287

¹⁰ H.J. Simon, Handboek bestuurs(proces)recht volgens de Awb, 's-Gravenhage: Sdu Uitgevers 1997

¹¹ Zie CRvB 21 maart 2002, JB 2002/132 en ABRvS 11 september 2002, JB 2002/321.

Toelichting op Besluit mandaat- en volmachtverlening eenmalige PGB's SVB 2016

aan de directeur van haar Directie Juridische Zaken en diens ondergeschikten in een bepaalde functie. De SVB wenst deze controle over hetgeen namens haar en onder haar verantwoordelijkheid in een gerechtelijke procedure wordt betoogd volledig bij zich te houden en verleent daarvan geen ander mandaat.

Anders dan bij het verlenen van mandaat voor het nemen van de voorliggende beschikking op bezwaar acht de SVB het argument dat de SVB liever niet een in theorie uiteenlopend beleid van verschillende gemeenten wil (en ook minder goed kan) verdedigen dan de gemeente zelf, hier van minder zwaarwegend.

Voor het geval het in de praktijk al zal voorkomen dat een in mandaat genomen betaalbesluit aan de bestuursrechter wordt voorgelegd, zal de SVB zich desgewenst tot het desbetreffende college moeten kunnen richten voor input voor het verweerschrift of tijdens een eventuele terechtzitting van een deskundige ter verdediging van het gemeentelijke betaalbesluit en het beleid van het college rond (betalingen ten laste van) eenmalige PGB's. Verder zijn voor deze situatie enige praktische zaken van belang die beschreven zijn in het vierde lid van artikel 5.

Artikel 5

Lid 1

Omdat de WMO 2015 niet voorziet in de bevoegdheid van de SVB om van haar (betaal)taak mandaat te verlenen, behoeft mandaatverlening op grond van art. 10:4 AWB schriftelijke instemming van elke gemeente.

Leden 2 en 3

Deze leden voorzien in een duidelijke afbakening van taken en verantwoordelijkheden op aanpalende terreinen die nu of in de toekomst bij wet of anderszins verbonden kunnen worden geacht aan de taken en bevoegdheden die de SVB met dit besluit door verleent.

Lid 4

Dit lid beoogt het belang te dienen van een juiste en tijdige voortgang van de in artikel 4, lid 4 onder b bedoelde procedures bij de rechtbank.

Het rechtscollege waar (hoger) beroep wordt ingesteld, is gehouden daarvan het bestuursorgaan in kennis

stellen dat de in beroep bestreden beschikking op bezwaar heeft genomen of verantwoordelijk zou moeten zijn voor de gevraagde voorlopige voorziening (artikel 6:14, lid 2 AWB). Omdat de SVB het voeren van verweer in een dergelijke procedure zelf ter hand blijft nemen, zijn duidelijke maar ook eenduidige afspraken nodig. Het maken van afzonderlijke maar uniforme afspraken op dit gebied met honderden gemeenten zal naar verwachting niet eenvoudig, snel (tijdig) en zonder aanzienlijke zo niet disproportionele inspanningen zijn te realiseren. Hoewel dergelijke afspraken doorgaans thuis horen in een apart afspraken document of zogenaamd service level agreement, is om pragmatische redenen gekozen om een aantal basale afspraken op dit gebied reeds in dit besluit (lid 4 van dit artikel) op te nemen. Daarmee worden deze praktische zaken meteen vastgelegd en voor instemming aan het college voorgelegd. Hierdoor worden op een eenvoudige wijze onnodige risico's wijze vermeden en de doorlooptijd van de door de budgethouder gezochte rechtsbescherming zo veel mogelijk beperkt.

Artikel 6

Het *Besluit mandaat- en volmachtverlening eenmalige PGB's SVB 2015* eindigt van rechtswege per 1 januari 2016. Aansluitend treedt dit besluit daarvoor in de plaats. Gezien de in de inleiding verwoorde voornemens van de staatssecretaris van VWS is om de daar ook toegelichte reden in dit besluit afgezien van een gefixeerde datum waarop de rechtskracht van dit besluit eindigt.

Gelet op artikel 10:4, lid 1 AWB, kan het in artikel 2 bedoelde mandaat pas rechtsgeldig zijn nadat het college schriftelijk met het mandaat heeft ingestemd. Dit besluit zal de SVB aan gemeenten digitaal beschikbaar stellen via haar website en - zo mogelijk - tevens via de website van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten.

Artikel 7

Dit artikel behoeft geen nadere toelichting.